

Ændringsforslag nr. 10
forkastedes, idet 57 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 11, § 2, således ændret,
og §§ 3-7
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (EF-asyllkonventionen).

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 24/4 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Dette lovforslag har haft en helt unødigt lang og trang vej. Ved behandlingen af beslutningsforslag nr. B 58 tidligere på foråret gav Socialdemokratiet udtryk for, at beslutningsforslaget var et unødvendigt omsvøbsdepartement, som kun havde sin baggrund i, at ministeren, samtidig med at han foreslog ændringer af udlændingeloven af hensyn til konventionen, ville medtage en lang række andre ændringer, som man af helt andre årsager kunne ønske sig.

Men denne manøvre lykkedes ikke for ministeren, fordi et flertal i Folketinget tilsluttede sig det socialdemokratiske krav om, at vi forinden stillingtagen ville se en lovtekst, som indeholdt de nødvendige – og kun de nødvendige – ændringer, og ministeren, der øjensynlig også er i stand til at tælle både flertal og mindretal, bøjede sig, og nu har vi fået det foreliggende forslag.

Jeg vil gerne i dag gentage, hvad jeg sagde ved den tidligere behandling, nemlig, at Socialdemokratiet kan se en række fornuftige grunde til, at vi får en EF-asyllkonvention, som giver klare retningslinjer for de formelle asylregler og bl.a. derved forebygger dobbeltbehandling af asylsager.

Så vidt jeg umiddelbart kan se, opfylder dette lovforslag vort krav om, at det kun må indeholde de nødvendige ændringer, de ændringer som kræves, for at vi kan tilslutte os konventionen. Men vi har dog i hvert fald to problemer i forbindelse med forslaget.

Ved behandlingen af nr. B 58 udtalte jeg bekymring over, at asylansøgere kunne risikere at skulle vente i op til 10 måneder, inden den reelle sagsbehandling begynder. Jeg vil gerne kvittere for, at ministeren har strammet de danske regler op.

Men tilbage står, at en asylansøger, som muligvis skal overføres til et andet land, skal vente i 7 og i visse tilfælde i 10 måneder uden at have adgang til uvildig rådgivning. Vi taler her om mennesker, som er på flugt, og som ofte fra deres hjemlande har meget dårlige erfaringer med offentlige myndigheder og politi. På den baggrund finder vi det helt umenneskeligt, at disse mennesker i mange måneder skal være afskåret fra at få en rådgivning, de kan opleve som uvildig og frigjort af myndighederne. Derfor ønsker vi § 48 e ændret, således at der kommer til at stå:

»Uanset om ansøgningen skal behandles her i landet, gøres udlændingen bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.«

Det er en lille ændring, men af meget stor betydning, fordi den giver en langt mere menneskeværdig behandling af disse udlændinge.

Det andet problem, vi har, vedrører forholdet mellem den nuværende § 9, stk. 2, nr. 2, og den foreslåede § 48 c. Når man har medtaget § 48 c ved siden af § 9, betyder det så, at § 48 c har et bredere anvendelsesområde, at den f.eks. kan omfatte mennesker, hvis eneste familie bor her i landet, men som i øvrigt ikke er omfattet af § 9, stk. 2, nr. 2? Hvis det ikke er tilfældet, så forekommer det, at paragraffen blot er overflødig staffage, som er taget med for pænhedens skyld.

Jeg vil også godt spørge ministeren, hvad der ligger i EF's bemærkninger om, at man vil lade muligheden for et udvidet samarbejde med andre stater stå åben, men at spørgsmålet om tredjelands tilknytning til konventionen rejser en række politiske og juridiske problemer. Hvilke af EF-landene støtter den i øvrigt fornuftige tanke om at udvide konventionen, og hvad er det for problemer, de lande, der er

[Dorte Bennedsen]

imod, ser? Og jeg vil godt spørge, om ministeren anser det for sandsynligt, at forslaget kan gennemføres snart.

Endelig skal jeg kraftigt understrege, at dersom Socialdemokratiet ender med at støtte dette forslag, føler vi os ikke på nogen som helst måde bundet af Dublinmødets udtalelser, som er citeret i bilag 2, om, at konventionen om overskridelse af EF's ydre grænser bør vedtages snarest. De hidtidige konventionsudkast tyder på, at der vil blive tale om helt grundlæggende ændringer af de materielle asylregler i en retning, der forekommer aldeles uacceptabel.

Som sagt anerkender vi, at ministeren med dette forslag har fulgt vores anmodning og opgivet alle ændringer, som ikke hænger sammen med konventionen. Men netop fordi konventionen giver meget lange tidsfrister i overførselsproceduren, er det for os væsentligt af humanitære grunde at få løst problemet med uvilddig bistand, og vores endelige stillingtagen vil derfor afvente ministerens reaktion på dette spørgsmål.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan også på Det Konservative Folkepartis vegne hilse med tilfredshed, at vi nu står med et lovforslag, som, når det er vedtaget, giver os mulighed for at ratificere EF's asylkonvention.

Jeg skal ikke holde nogen lang tale, for i virkeligheden kan man vel sige, at lovforslaget alene er det beslutningsforslag, vi behandlede for halvanden måned siden. Det er det beslutningsforslag, ministeriet har omsat til lovtekst. Lad mig hæfte mig ved nogle få ting, som er væsentlige.

Vi synes, det er et godt og rigtigt princip, at det er ét og kun ét af de 12 EF-lande, som skal behandle en asylansøgning. Derved undgår vi, at hun eller han bliver kastebold mellem flere forskellige lande. Vi synes også, at det er rigtigt, at vi ændrer udlændingeloven, således at vi præciserer, at Danmark bevarer sin suveræne ret til at behandle en asylansøgning, selv om vi faktisk ikke er forpligtet til dette ifølge konventionen.

Jeg kan også konstatere – det er vel også rimeligt og hensigtsmæssigt, som også fru Dorte Bennedsen var inde på – at der i dette forslag alene og kun er medtaget de ændringer af udlændingeloven, som er strengt nødvendige. De eventuelle andre ændringer, forskellige partier

måtte ønske, er en debat, som tages op på et andet tidspunkt og i et andet forum. Det synes vi også er hensigtsmæssigt.

På baggrund af det kan jeg i hvert fald fra vores side tilsige en hurtig sagsbehandling. Vi er selvfølgelig villige til at se på nogle af de problemer, fru Dorte Bennedsen pegede på, bl.a. behandlingstiden. Jeg tror, det er i alles interesse – vi politikeres, men selvfølgelig først og fremmest de menneskers, der er i situationen – at disse sager bliver afgjort så hurtigt, som det nu kan lade sig gøre, idet vi selvfølgelig samtidig skal tilgodese, at behandlingen bliver så grundig, at det er den rigtige beslutning, der træffes.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er vel ikke overraskende, at Venstre også denne gang kan tiltræde den formulering, som justitsministeren har fremlagt, tidligere som beslutningsforslag og nu som lovforslag. Vi mener fortsat, det er på tide, Danmark vedkender sig sit ansvar og får ratificeret denne EF-konvention.

Vi kan tiltræde de foreslåede ændringer af udlændingeloven, der altså kun er de nødvendige ændringer som følge af ratifikationen.

Udformningen af et lovforslag er jo for så vidt et bestillingsarbejde fra flere partier her i Folketinget, og jeg synes, det var velgørende, at fru Dorte Bennedsen meldte så klart ud med, hvad hun umiddelbart kan gå ind for, og hvilke betænkeligheder og ønsker der er. Det synes jeg gør det meget lettere og baner vejen for en god og fornuftig diskussion, så vi kan nå et resultat i Retsudvalget.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal også anerkende, at ministeren har holdt sig til de ændringer af udlændingeloven, som er nødvendiggjort af en eventuel tilslutning til EF's asylkonvention. Derfor skal jeg nøjes med nogle få spørgsmål, som handler om, hvorvidt vi fra SF's side synes, at vi skal tilslutte os konventionen.

Jeg vil ikke gentage, hvad fru Dorte Bennedsen har sagt, men jeg er ligesom hende bekymret over ventetiden på de 10 måneder. Det er justitsministeren også, det ved jeg, det kan vi jo se af hans bemærkninger.

Derfor vil jeg gerne støtte fru Dorte Bennedsens forslag om, at man giver de mennesker, der

[Ebba Strange]

kan komme til at vente så længe, men også asylansøgere i det hele taget, uanset om deres sag skal behandles i Danmark eller andre steder, mulighed for at få den rådgivning og vejledning, som Dansk Flygtningehjælp i øvrigt giver asylansøgere.

Så skal jeg vende mig til det væsentligste for SF. Jeg var inde på det, da vi behandlede beslutningsforslaget om, at Danmark skulle tilslutte sig asylkonventionen. Jeg rejste dengang spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kunne opretholde sine afvisningsregler, samtidig med at vi tilsluttede os konventionen. Jeg har nu prøvet at bore lidt i det, og jeg mener ikke, vi kan, minister – hvis ministeren har tid til at høre efter.

Alle kender historien bag indførelsen i udlændingeloven af § 28, stk. 1, nr. 2, at hvis en udlænding ikke har gyldigt pas og visum, så kan han afvises. Vi kan alle drøftelserne, vi havde i 1986, da den daværende regering og Socialdemokratiet indførte den bestemmelse. Der står i konventionens artikel 3:

»Medlemsstaterne forpligter sig til at sørge for, at enhver udlænding, der ved grænsen eller på deres område indgiver en asylansøgning til én af dem, får denne ansøgning behandlet.«

Der står ikke en lyd om, at den person skal have et gyldigt pas og visum med sig. Der står, at enhver, der henvender sig og siger: Jeg vil gerne bede om asyl – har ret til at få sin sag behandlet.

Det vil sige, at vi ikke kan opretholde den afvisningsregel, som den daværende regering og Socialdemokratiet kom igennem med. Der er en modstrid, for vi siger i § 28, stk. 1, nr. 2, at en udlænding kan afvises, hvis han ikke opfylder bestemmelserne om pas og visum, som er fastsat efter kapitel 7.

Jeg synes, det er fantastisk vigtigt, det er i hvert fald helt afgørende for SF, ikke fordi vi ikke altid gerne har villet have den paragraf fjernet, men fordi også de, der er tilhængere af paragraffen i den danske lov, jo må vide, hvad det er, vi gør, når vi tilslutter os en konvention. Vi kan vel ikke have en situation, hvor man i Danmark siger: Vi vil ikke behandle en asylansøgning, for han, der kommer og søger asyl, har ikke kunnet skaffe sig gyldigt pas og visum, mens de andre lande siger: Vi kan godt behandle de asylansøgninger, for der står jo udtrykkeligt, at det ikke er en betingelse for at søge asyl,

at man har gyldigt pas og visum. Det er for SF helt afgørende.

Den anden afgørende ting er, at vi snart i Retsudvalget får en oversigt over, hvordan de retlige regler om tildeling af asyl er i de andre EF-lande, så vi ved – bare for at vide det – hvad det er for betingelser, folk skal opfylde for at få asyl i Danmark i forhold til, hvad det er for regler, de skal opfylde i andre lande. Vi skaber en meget usikker retstilstand for asylsøgere til Europa, hvis reglerne er forskellige i de forskellige EF-lande. Det ved vi at de er, for det har vi fået at vide, og vi har også for nogle af landene fået lidt at vide om, hvordan de er dér.

Jeg vil gerne bede om, at vi, inden vi gør det her færdigt, får at vide, hvordan retsreglerne for asylansøgere i de øvrige EF-lande faktisk er, af hensyn til asylansøgernes retssikkerhed.

Det er de ting, vi gerne vil have afklaret, inden vi tager stilling.

Jeg kan se, at der oven i købet står i artikel 6 – det har jeg skrevet på mit papir, og jeg vil lige sige det til ministeren – at hvis en asylansøger ulovligt har overskredet en grænse, så er det det pågældende land, der er forpligtet til at behandle hans asylansøgning. Det handler også lidt om det dér med pas og visum.

Tom Behnke (FP):

Jeg betragter dette lovforslag som en opfyldelse af det ønske, der var under behandlingen af ratificeringen af EF-asylkonventionen, om, at ministeren skulle komme med forslag til, hvilke ændringer i den danske udlændingelov der krævedes, for at vi kunne ratificere EF-asylkonventionen.

Det udkast har vi nu fået, og jeg forventer ikke, at det er meningen, at dette lovforslag skal gennemføres i denne samling. Det skyldes ministerens skriftlige fremsættelsestale, hvor han slutter af med at sige, at regeringen således vil færdiggøre et oplæg i løbet af foråret, som kan danne grundlag for en bred debat om udlændingeområdet i den kommende folketingssamling. Den brede debat glæder Fremskridtspartiet sig til, og vi har da også en række punkter, hvor vi ønsker udlændingeloven strammet op, og det håber vi så at vi kan samle flertal om.

Hvis jeg kort skal kommentere det lovforslag, vi behandler her i dag, og som jo kun er et oplæg, falder jeg umiddelbart også over forslaget om at indføre en § 48 c i den eksisterende

[Tom Behnke]

udlændingelov. Jeg skal slå fast med syvtommersøm, at det er en paragraf, som Fremskridtspartiet tager kraftigt afstand fra. Med EF-asylkonventionen og den danske udlændingelov er der i forvejen ganske vide og åbne grænser for, hvem der kan søge asyl. Der er således absolut ingen grund til at indføre en regel om humanitære grunde derudover. De humanitære grunde, som Danmark skal tage hensyn til, er allerede sikret i den eksisterende lovgivning og i EF-asylkonventionen.

Der er ingen grund til at udvide skaren af folk, som kan søge asyl her i landet. Der er allerede i år brugt ekstra 35 mio. kr. ud over, hvad der var afsat i Justitsministeriet til underhold af asylansøgere, og det selv om der var afsat adskillige millioner kroner til de fremmede alene i Justitsministeriets regi. Den slags tillægsbevillinger kan nemt lade sig gennemføre her i Folketinget, hvorimod det nærmest er umuligt at finde penge til at give vores gamle en værdig alderdom. Det er en besynderlig stilling, man tager.

Vi glæder os til den brede debat, der skal være, og forventer således ikke, at dette lovforslag, nr. L 171, bliver gennemført i denne samling, men at det kun er lavet for at vise, hvilke ændringer af den danske udlændingelov ministeren mener er nødvendige for at kunne ratificere EF-asylkonventionen. Hvis jeg har misforstået dette, vil jeg gerne høre det fra ministeren.

Afslutningsvis vil jeg sige tak til ministeren for oplægget, selv om der er punkter, hvor vi ikke er helt enige.

Og så en enkelt bemærkning til hr. Helge Adam Møller, der sagde, at der kun var medtaget de ændringer, som er nødvendige. Det mener jeg bestemt ikke. Hvis vi kigger på § 48 c, og hvis vi kigger på konventionens artikel 9, ser vi, at der står, at landene *kan* behandle af humanitære årsager. Der er ikke noget med, at de *skal*.

Sonja Albrink (CD):

Da CD's ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremføre CD's synspunkter.

Som tidligere ordførere har sagt, er det lovforslag, vi behandler i dag, en opfølgning af det beslutningsforslag, justitsministeren fremsatte den 13. marts. Under førstebehandlingen gjorde CD rede for sine synspunkter.

Vedrørende udlændingeloven vil vi meget gerne være med til at kigge på de ændringer,

der skal foretages, for at vi kan få bragt den i overensstemmelse med EF's asylkonvention. Jeg skal derfor ikke gentage, hvad vi sagde under førstebehandlingen af det beslutningsforslag, blot sige, at vi i udvalget vil stille nogle spørgsmål, og at vi vil deltage positivt i udvalgsarbejdet.

Niels Helveg Petersen (RV):

På linie med andre ordførere er Det Radikale Venstre tilfreds med, at regeringen nu har spillet ud med forslag til de lovændringer, der er nødvendige som følge af EF's asylkonvention, eller rettere en ratifikation af den.

Asylkonventionen bygger på det rigtige princip, at én stat og kun én stat har ansvaret for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i et af medlemslandene. Det princip er der vist almen enighed om bør være et grundprincip.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til det materielle ud over to sager, hvoraf den ene har været rejst af andre ordførere.

Også jeg mener, vi er nødt til i Retsudvalget meget nøje at drøfte igennem, om det er tilfredsstillende, hvad justitsministeren angiver i bemærkningerne til lovforslaget, at man vil instruere danske myndigheder om, at sagsbehandlingen normalt skal kunne klares på under tre måneder.

Vi kan jo se, at der er risiko for, som flere har påpeget det, at en asylansøger kan komme til at vente i op til 10 måneder. Og det aktualiserer selvsagt yderligere spørgsmålet om at sikre uvildig rådgivning af den pågældende. Jeg anser også det for at være et hovedspørgsmål i det lovforslag, der her er fremsat, og også for Det Radikale Venstre vil en løsning på det problem være meget afgørende for, hvorledes vor endelige holdning vil blive.

Jeg vil også gøre den bemærkning, at jeg finder, at § 48 c, altså spørgsmålet om at give opholdstilladelse af humanitære grunde, fortjener at blive gennemarbejdet yderligere. Jeg synes, det er vigtigt og nødvendigt med en yderligere indkredsning i forhold til lovforslagets bemærkninger om de særlige hensyn af humanitær karakter, der kan føre til behandling af en asylansøgning. Også dette punkt er af stor betydning for Det Radikale Venstres holdning til sagen.

Kofod-Svendsen (KRF):

Ligesom en række andre ordførere vil jeg komplimentere regeringen for, at man har lagt præcist frem, hvad der er nødvendigt, for at vi kan tiltræde EF-asylkonventionen. Det påskønner jeg.

Så et par bemærkninger, og de er ikke nye i forhold til det, flere ordførere har været inde på.

Den lange sagsbehandlingstid har jo været et stående emne, når vi har haft flygtningedebatter op gennem 1980'erne. Vi kender alle de menneskelige problemer, der rejser sig for asylansøgerne. Men der er jo også involveret økonomi, det er faktisk dyrt, og det er dårligt anvendt penge, at der er nogle, der må vente meget længe. Det koster noget, og det koster noget menneskeligt for de pågældende.

Når vi kan konstatere, at der kan gå 10 måneder, og så sker sagsbehandlingen i et andet land, så må vi have sagsbehandlingstiden ned. Det er virkelig en god ressourceanvendelse at få den ned. Det er også menneskerigtigt. Det synes jeg vi må se på. Vi er i grunden alle sammen enige om det, så det er mere at finde det rigtige instrument.

At alle får adgang til uafhængig rådgivning, som fru Dorte Bennedsen nævnte, er jeg enig i. Der synes jeg også vi må finde en model.

Med hensyn til det sidste synspunkt, som blev fremført af hr. Niels Helveg Petersen, om de humane grunde har jeg også selv tænkt på, om vi ikke kunne sige det lidt mere præcist. Der kan være nogle familiemæssige grunde, som naturligt taler for, at Danmark bliver stedet, hvor flygningen kommer til at bo. At vi får det lidt mere præcist formuleret, vil jeg også lægge vægt på.

Men det er alt sammen ting, jeg tror vi på en rimelig enkel måde kan ordne under arbejdet i Retsudvalget.

Endnu en gang kan jeg kun komplimentere for det, der er lagt frem.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for den tilslutning, de i hvert fald i hovedsagen har givet til forslaget, og også for det synspunkt, der vel må ligge bag, at der er enighed om, at vi nu stiler imod, at Danmark kan få klarret sine forpligtelser i forhold til vore partnere i EF og i forhold til den asylkonvention, som jo

nu alle andre EF-lande har undertegnet, men som vi endnu ikke har underskrevet.

Regeringen lægger megen vægt på, at vi prøver at få løst det spørgsmål inden sommerferien. Derfor vil jeg også sige til hr. Tom Behnke, at regeringens sigte med at fremsætte forslaget og dermed med at følge det råd, vi fik i forbindelse med første behandling af beslutningsforslaget, er netop, at vi også får løst dette spørgsmål. Det skulle jo være muligt, så meget desto mere som konventionsteksten har været fremlagt et stykke tid og der også har ligget et beslutningsforslag, som nu er omsat i et egentligt lovforslag.

Jeg er klar over, at der vil være en række spørgsmål, som kræver en nærmere uddybning og drøftelse i forbindelse med den efterfølgende udvalgsbehandling. Derfor skal jeg kun knytte enkelte kommentarer til nogle af de spørgsmål, der blev stillet.

Fru Dorte Bennedsen og også andre var inde på spørgsmålet om ventetiden. Vi har i forslaget, hvilket der også blev kvitteret for, lagt op til at fastholde den, man kan sige ganske ambitiøse målsætning, vi har for så vidt angår behandlingen af ansøgninger herhjemme. Men det er lige så klart, at vi har ingen garanti for, at andre lande, som en eventuel udsendelse skal finde sted til, ikke udnytter de frister, der er for dem i konventionen. Vi kan kun håbe på og tilskynde til, at de gennemfører deres del af forpligtelserne så hurtigt som muligt.

Fru Dorte Bennedsen og også andre ordførere var inde på, at netop fordi man kan opholde sig i landet i en relativt lang periode, før der sker en oversendelse til andre lande, bør der være adgang til og mulighed for uvildig rådgivning.

Det synspunkt vil jeg ikke på forhånd afvise. Jeg mener, der kan være grund til at drøfte det, herunder også formen, i forbindelse med det videre udvalgsarbejde. Men jeg vil godt sige, at jeg lægger megen vægt på, at der ikke bygges specielle procedurer op i forbindelse med en sådan uvildig form for rådgivning. Det ville, som hr. Kofod-Svendsen var inde på i sit indlæg, i sidste ende kunne skabe komplikationer eller i hvert fald være med til at udsætte sagerne unødigt.

Flere har været inde på bestemmelsen i § 48 c, og jeg vil selvfølgelig gerne under det videre arbejde søge at nå frem til nogle yderligere præciseringer.

[Justitsministeren]

Jeg må sige til fru Dorte Bennedsen, at det er klart, at det forhold, at Danmark måtte påtage sig at behandle nogle sager ud fra en humanitær betragtning, og uden at vi efter konventionen eller efter loven i virkeligheden var forpligtet til det, ikke kan føre til, at man på forhånd ligesom siger, at så er der også grundlag for at meddele opholdstilladelse i Danmark.

Selv om vi påtager os at behandle en sag på grund af, at man som indgang mener, at der kan være særlige humanitære årsager til det, vil der ikke dermed være taget stilling til, hvad den endelige afgørelse måtte blive.

Fru Dorte Bennedsen var også inde på spørgsmålet og de bemærkninger, der er til forslaget, om samarbejde og eventuel tilslutning fra andre lande og de juridiske og andre problemer, der kan opstå i den forbindelse. Vi har jo fra dansk side lagt megen vægt på og tilskyndet til, at konventionen blev åbnet for andre lande, og her tænker vi selvfølgelig ikke mindst på de andre nordiske lande. Det mener vi der kunne være mange fordele ved.

Det har vi argumenteret for, både når ministrene har mødtes og i forbindelse med de embedsmandsdrøftelser, der har fundet sted, men vi har ikke indtil nu vundet gehør for vores synspunkter. Vi har heller ikke haft nogen særlig stærk forhandlingsposition, så meget desto mere som Danmark er det eneste land, der ikke har underskrevet konventionen. Det er jo lidt svært at advokere for, at konventionen skal åbnes op for tredjelande, når vi ikke selv har været i stand til at skrive under.

Det er klart, at det sigte har vi ikke opgivet. Når det står omtalt på den måde, det gør i forslaget, er det udtryk for, at man må forudse, at der kan blive forskellige juridiske, politiske og andre former for problemer, når man skal bygge en konvention, der er indgået mellem EF-landene, sammen med andre lande.

Fru Ebba Strange nævnte, at vi ikke skulle genoptage debatten fra 1986. Det skal jeg heller ikke gøre her i dag. Nogle af de spørgsmål, fru Ebba Strange var inde på, bliver der god lejlighed til at drøfte i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Jeg vil blot nævne, at det er rigtig, selvfølgelig, hvad fru Ebba Strange citerede fra artikel 3, de formuleringer, der står dér. Men jeg vil også henviser fru Ebba Strange til artikel 3, punkt 5, hvor det klart er præciseret, at enhver med-

lemsstat bevarer muligheden for i medfør af sin nationale lovgivning at sende en asylansøger til et tredjeland under overholdelse af bestemmelserne i Genèvekonventionen, ændret ved New York-protokollen. Det skal ses i denne sammenhæng.

Fru Ebba Strange lagde også vægt på, at Retsudvalget får en oversigt over de materielle regler, der gælder i de forskellige EF-lande, for så vidt angår tildeling af asyl.

Det er et arbejde, som for et stykke tid siden rent faktisk blev igangsat fra EF's side, hvor man tog hul på at søge tilvejebragt et sådant materiale. Jeg skal ikke kunne sige, hvor langt man er nået med indsamlingen af det. Jeg ved, at det er en ganske kompliceret opgave, for selv om udlændingelovgivningerne i de europæiske lande på en række områder er absolut sammenlignelige, så er der, som fru Ebba Strange også var inde på, betydelige forskelle.

Men vi skal da prøve at få tilvejebragt det bedst mulige materiale, der nu er adgang til at få fremskaffet, i forbindelse med Retsudvalgets arbejde.

Jeg vil bare sige som en lille sidebemærkning, at efter min opfattelse vil der ikke kunne blive tale om, at man pludselig på grænsen skal kunne påtage sig at vurdere, om man med hensyn til ansøgninger har større mulighed for at give en godkendelse eller et afslag efter danske regler end efter mange andre landes regler. Det var jeg også lidt inde på under den forespørgselsdebat, vi havde for nylig.

Det ville efter min mening betyde, at Danmark påtog sig et betydeligt ansvar for behandlingen af et endog meget stort antal ansøgninger, hvis vi i hvert enkelt tilfælde skulle vurdere, om der nu var større mulighed, hvis Danmark behandlede en ansøgning, end f.eks. Italien eller Tyskland med hensyn til, hvad udfaldet så ville være.

Hr. Tom Behnke var inde på, at det her var et oplæg. Ja, et oplæg, det kan man kalde det, men det er altså et lovforslag, og som sagt er det regeringens klare sigte og forhåbning, at forslaget vil kunne vedtages inden sommerferien. Jeg mener, det er vigtigt, også fordi man må forudse, at vi i det lidt længere forløb kan pådrage os nogle problemer, hvis ikke dette bliver bragt i orden.

Hr. Niels Helveg Petersen var inde på spørgsmålet om uvildig rådgivning – jeg har

[Justitsministeren]

kommenteret – og ønskede også en nærmere indkredsning af, hvilke humanitære hensyn der kunne være tale om, og det vil jeg som sagt gerne bidrage til. Det var lidt de samme ting, som hr. Kofod-Svendsen var inde på. Hr. Kofod-Svendsen nævnte også, at det var dårlige penge, man gav ud til ventetider, og det synspunkt kan jeg være fuldstændig enig i.

Vi har jo for så vidt angår første instans, Direktoratet for Udlændinge, søgt at holde en gennemsnitsbehandlingstid, som er fantastisk lav sammenlignet med mange andre europæiske lande; jeg tror, vi ligger absolut i spidsen med de i gennemsnit 3 måneder, der er tale om, bortset fra at der selvfølgelig kan være enkeltstager, der tager væsentlig længere tid.

Men vi skal selvfølgelig også være klar over, at jo flere adgange man efter loven har til at kunne indbringe afgørelser truffet i én instans til videre instanser, des længere tidsforløb er der tale om, og det er da en af de ting, som jeg gerne så at vi vendte tilbage til i efteråret ved en generel drøftelse af vores udlændingelov. Men det har ingen direkte sammenhæng med det forslag, som vi behandler her. Jeg mener, at som det er formuleret i forslaget, hvor vi forpligter os til, kan man sige, at søge at fastholde det ambitiøse niveau i førsteinstansafgørelserne, er det et tilfredsstillende resultat.

Som sagt er jeg glad for, at der er denne principielle tilslutning til lovforslaget, og vil gerne bidrage til, at det videre udvalgsarbejde kan gå så hurtigt, så sigtet kan være en vedtagelse inden Folketingets sommerferie.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg takker ministeren for svaret. Han citerede mig for at have sagt, at hvor der var tale om, at en asylansøger skulle sidde i en lang periode, burde der være rådgivning. Det er lidt af en misforståelse.

Jeg er enig med ministeren i den rimeligt ambitiøse målsætning med at nedsætte de 6 måneder til 3 måneder i sagsbehandlingstid, og det understreger behovet for uvildig rådgivning; men behovet har altid været der. Det er hidtil ikke lykkedes at komme igennem med uvildig rådgivning, og jeg mener, det bør være generelt.

Rent faktisk foreslog jeg en ændring af § 48 e, hvor der i ministerens forslag står: »Skal ansøgningen behandles her i landet, gøres udlændingen bekendt med adgangen til at sætte sig i

forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.« Den foreslog jeg faktisk ændret til: »Uanset om ansøgningen skal behandles her i landet . . .«. Det vil sige, at det er en alle ansøgere omfattende regel, og det mener jeg er en væsentlig ting.

Så sagde ministeren, at den omstændighed, at en sag behandles her i landet, ikke er identisk med, at der også gives asyl. Det, havde jeg nær sagt, siger jo sig selv, for så var der ikke nogen grund til at behandle. Selvfølgelig må man se på dem; det er individuelle behandlinger, vi har. Men det, jeg spurgte om, var, hvordan § 48 c: »Hvis særlige hensyn af humanitær karakter taler herfor . . .« osv., forholder sig til bestemmelserne i den nuværende § 9. For hvis den ikke går ud over de bestemmelser, at det stadig væk skal være de meget stramme regler om børn og forældre over 60 år osv., så kan jeg ikke se rettere, end at den er inderligt overflødig. Så er den taget med, fordi det skal se pænt ud, og hvad ved jeg. Men jeg vil gerne have at vide, om der er noget materielt indhold i § 48 c.

Så vil jeg også godt spørge ministeren – det fik jeg ikke helt svar på – hvis ministeren er i stand til at svare på det; ellers må vi stille spørgsmålet skriftligt, for jeg vil godt have det kontant op på bordet: Hvilke lande er det i EF, der protesterer mod, at den også skal kunne omfatte tredjelande? Jeg ved, Norge er interesseret, Sverige er interesseret, der er givetvis også andre lande, der er interesseret i at komme ind under konventionen. Derfor vil jeg godt have at vide lidt mere kontant, hvis ministeren kan svare på det: Hvem er det, der støtter en sådan tanke, og hvilke af EF-landene er det, der er imod?

Så siger ministeren, at vore materielle asyregler ikke kan være væsentligt forskellige fra de øvrige lande, og det kan der selvsagt være noget om. Uanset om man har tilsluttet sig konventionen eller ej, kan man nok ikke skille sig helt afgørende forskelligt ud. Men det, der er sagt her i dag, betyder jo, at der er givet et klart signal til ministeren. Til de drøftelser om konventionen om overskridelse af EF's ydre grænser, som Danmark jo også indgår i, og hvor der nu ligger, jeg ved ikke hvor mange udkast, ganske vist fortrolige, har ministeren fået et meget klart signal.

Når man ser på disse udkast, skinner det i øjnene, at der er brug for nogle helt anderledes markante danske synspunkter i de drøftelser.

[Dorte Bennedsen]

Det er meget svært, når man læser de konventionsudkast, at se, at de holdninger, der findes hos et flertal i denne sal, har fået nogen som helst indflydelse.

Opfordringen fra Socialdemokratiets side skal være, at den danske indsats i disse konventionsforhandlinger bliver helt anderledes markant og sætter sig nogle spor i konventionen, hvis man skal gøre sig noget som helst håb om, at den konvention skal kunne tiltrædes i dette Folketing.

Tom Behnke (FP):

Nu har justitsministeren præciseret, at meningen med forslaget er, at det skal gennemføres inden sommerferien. Det synes jeg ikke fremgår så tydeligt. Men o.k., det giver da i hvert fald anledning til at gå helt anderledes konkret ind i detaljerne i forslaget for mit vedkommende.

I § 1, nr. 4, skal vi efter min overbevisning have sat behandlingstiden betydeligt ned. Og på det punkt er jeg helt enig med hr. Kofod-Svendsen i, at det er urimeligt, både økonomisk og menneskeligt, at man behandler og behandler og behandler, og at der går adskillige måneder – nogle gange år – før man kommer frem til en afgørelse. Det er urimeligt for alle parter, så den skal vi sandelig have kigget på.

Den foreslåede § 48 c mener vi er ganske overflødig og unødvendig, og derfor vil vi stille ændringsforslag om, at den totalt udgår af forslaget. Vi er slet ikke enige med ministeren, når han i sin fremsættelsestale skriver: »Det foreslås samtidig, at der i udlændingeloven skabes udtrykkelig hjemmel for« – udtrykkelig hjemmel for – »at Danmark viser særlige hensyn af humanitære karakter« osv. Det er vi slet, slet ikke enige i.

Noget, vi gerne allerede nu vil se på i forbindelse med dette lovforslag, selv om det nok også er noget, der kommer under den mere gennemgribende gennemgang af udlændingeloven, er alle de klageinstanser, der er: Vi har politiet, der er Direktoratet for Udlændinge, der er den centrale politiafdeling, der er Flygtninggenævnet, der er Dansk Flygtningehjælp, der er Ombudsmanden, der er Justitsministeriet. Hvor mange muligheder skal der være for at få prøvet sin sag?

Dernæst § 2 i lovforslaget, tidspunktet for lovens ikrafttrædelse. Der vil vi stille ændrings-

forslag, således at loven skal træde i kraft umiddelbart efter konventionens ikrafttrædelse og ikke, når ministeren i øvrigt finder det belejligt.

Og så vil jeg gerne sige ganske kort, at jeg slet ikke er enig med fru Dorte Bennedsen om § 48 e. Hvis fru Dorte Bennedsens ændringsforslag bliver gennemført, så vil jeg også have en paragraf om, at de fremmede skal gøres bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Fremskridtspartiet, og så skal vi nok vejlede nøjagtig lige så subjektivt, som Dansk Flygtningehjælp gør det.

Justitsministeren (Engell):

Fru Dorte Bennedsen var inde på spørgsmålet, om der var noget reelt, noget materielt i § 48 c, og det er der efter min opfattelse bestemt. Jeg vil bl.a. også henvise til de bemærkninger, der er i forslaget. Men jeg forstod af den første ordførrunde, at der kunne være behov for, at vi igennem udvalgsarbejdet prøvede at foretage nogle yderligere præciseringer, og det vil jeg gerne bidrage til.

Så spurgte fru Dorte Bennedsen, hvilke lande der var tilhængere af, at konventionen blev udvidet, og at der blev mulighed for, at andre lande, tredjelande, kunne tiltræde den, og hvilke der var mere skeptiske. Det kan jeg naturligvis ikke her give nærmere oplysninger om, så meget desto mere som man hidtil har haft det synspunkt – og det har vel været bredt i kredsen af EF-lande – at så længe ikke alle EF-landene endnu havde underskrevet konventionen, var det et ret tidligt tidspunkt at tage hul på den drøftelse.

Det er i virkeligheden min opfattelse, også når jeg har talt bilateralt med en række af ministre, at der er en stor grad af sympati for, at man i en gradvis proces kan åbne konventionen også for tredjelande. De nordiske lande er jo i tæt kontakt med det, der hedder »trojkaen«, altså med de lande, som enten sidder i formandskabet eller har været det eller kommer, så der er en ganske god koordinering.

Vi har også i forbindelse med hele det forbedrende arbejde forud for asylkonventionens færdiggørelse og underskrivelse af en række lande haft en tæt kontakt til de andre nordiske lande fra dansk side, men som jeg også var inde på før, mener jeg, det er en sag, som vi med større styrke vil kunne bringe ind i drøftelserne, når Danmark selv har levet op til de forpligtelser, der må være vore.

[Justitsministeren]

Jeg noterede mig selvfølgelig fru Dorte Bennedsens synspunkter om grænsekontrolkonventionen, den, der nu er under drøftelse i kredsen af EF-lande. Vi har selvfølgelig fra dansk side både igennem embedsmandsdrøftelserne og på politisk plan forsøgt og forsøger fortsat at præge resultaterne med de holdninger og synspunkter, som er vore. Jeg kan da sige, at så sent som for et par uger siden havde jeg besøg af den britiske minister med ansvaret for det område, hvor et af hovedpunkterne var en drøftelse mellem os af alle de problemer, der kan være knyttet til grænsekonventionen.

Hvor langt man når i drøftelserne om denne konvention, er det lidt tidligt at sige noget om. For os har et af de væsentligste spørgsmål selvfølgelig været muligheden for at finde en løsning på de problemer, der kan være knyttet til, at Danmark både er et nordisk land og et EF-land, så vi ikke isolerer os hverken i forhold til det europæiske eller i forhold til det nordiske. Herudover er der andre væsentlige spørgsmål, som jeg tidligere har haft lejlighed til at orientere Retsudvalget om, og som jeg selvfølgelig fortsat vil holde Retsudvalget og Folketinget informeret om.

Men jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige med fuldstændig sikkerhed, om forhandlingerne skrider frem på en sådan måde, at der kan blive mere afgørende overvejelser i løbet af den kommende måneds tid, eller der bliver tale om, at sagen ikke kan afklares på denne side af det ministermøde, der holdes i juni måned.

Derudover skal jeg ikke sige meget mere. Hr. Tom Behnke var fremme med nogle synspunkter, som jeg måske føler i nok så høj grad har adresse til den debat, der kan blive behov for til efteråret, men som ikke skal ses i umiddelbar sammenhæng med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg synes ikke, det var noget krystalklart svar, jeg fik om den nye humanitære paragraf, men o.k., det kan vi så gå videre med i udvalgsarbejdet.

Ministeren var inde på spørgsmålet om grænsekonventionen, og jeg er helt klar på, at ministeren søger at løse det problem, der hedder de nordiske lande. Det vil også være klogt, da både statsministeren og udenrigsministeren med en helt usædvanlig klarhed har udtalt i

Nordisk Råd, at det skulle blive løst; så dér er jeg rimelig fortrøstningsfuld med hensyn til, at det løser man på en for de nordiske lande tilfredsstillende måde.

Men så sagde ministeren om selve grænsekonventionsforhandlingerne, jeg tror ordret: Vi prøver at præge dem med de synspunkter, der er vore. Og det er her, jeg mener ministeren har fået et klart signal, for ordet »vore« kan unægtelig tolkes på adskillige måder, og jeg er ikke helt sikker på, at ministerens synspunkter på den konvention er helt identiske med det, der præger folketingsflertallet. Og derfra var signalet, at det nok ville være klogt af ministeren – hvis han har et ønske om, at den konvention skal have en chance for at gå igennem i dette hus – hvis han prøver at præge forhandlingerne med de synspunkter, som et folketingsflertal her står bag.

Justitsministeren (Engell):

Nu er det jo sådan, uden at jeg skal fortsætte debatten om et tema, som i virkeligheden ikke indgår i forbindelse med behandlingen af dette forslag, at Folketinget altid vil få lejlighed til at tage stilling. Det er jo Folketinget, der skal træffe beslutning om en ratifikation på et tidspunkt. Og når jeg brugte udtrykket »vore«, så var det med udgangspunkt bl.a. også i de tilkendegivelser, jeg har modtaget fra et antal af partierne, bl.a. ved et samråd, jeg for nylig var til i Folketingets Retsudvalg. Så »vore« var i allerbredeste forstand.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg skal love formanden, at det så bliver den sidste korte bemærkning.

Jeg vil bare minde ministeren om, at han har nogle erfaringer med det dér med »vore«, og hvad det er, man skal, for jeg ved godt, at konventionen skal forelægges i Folketinget til sin tid. Men hvis nu ministeren tænker tilbage på de erfaringer, han har omkring det lovforslag og den konvention, vi rent faktisk drøfter i dag, så kan det jo godt være, han havde handlet anderledes, hvis han sidste sommer havde vidst, hvad han ved i dag.

Det er derfor, jeg nu på forhånd, inden den næste konvention kommer, giver ham det gode råd at prøve at lytte til folketingsflertallet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Trafikministeren (Ikast) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik.
(Lovforslag nr. L 179).

Forslag til lov om Københavns Havn A/S og Udviklingsselskabet Københavns Havnefront A/S.
(Lovforslag nr. L 184).

Finansministeren (Henning Dyremose) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Ørestaden m.v.
(Lovforslag nr. L 183).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Trafikministeren (Ikast):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik.
(Lovforslag nr. L 179).

Lovforslaget indebærer, at de lette bybaner (letbaner), der er forudsat oprettet i forbindelse med etablering af Ørestaden, jf. forslag til lov om en Ørestad m.v., inddrages i den kollektive trafikplanlægning i hovedstadsområdet.

Hovedstadsområdets Trafikselskab (HT), der i samarbejde med DSB udarbejder en plan

for den kollektive persontrafik i hovedstadsområdet, skal fremover inddrage letbaneselskaberne i dette arbejde.

Endvidere skal HT fremover også fastsætte takster og billetteringssystemer for letbanerne.

Endelig indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at letbaneselskaberne også skal indgå i den fordeling af indtægterne fra salg af kort og billetter, der i dag finder sted mellem HT og DSB og de berørte privatbaner på grundlag af takststrukturen og det udførte persontransportarbejde.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om Københavns Havn A/S og Udviklingsselskabet Københavns Havnefront A/S.

(Lovforslag nr. L 184).

Forslaget skal ses i sammenhæng med regeringens forslag om en Øresundsforbindelse og forslaget om Ørestaden og dermed de samlede bestræbelser for at fremme udviklingen i Københavnsområdet.

Som bekendt har man siden midten af 1980'erne såvel i Folketinget som uden for diskuteret spørgsmålet om den fremtidige udnyttelse af de arealer i Københavns Havn, der ikke på længere sigt skal anvendes til havneformål. I april 1989 afgav et af miljøministeren nedsat havneudvalg betænkning. Bl.a. på baggrund af aftale mellem Københavns Kommune og Københavns havnevæsen om afvikling af havnedriften i Sydhavnen over en 20-årig periode foreslog udvalgsflertallet, at den fremtidige havnedrift blev koncentreret på Prøvestenen og i Nordhavnsområdet.

Det er på denne baggrund regeringens opfattelse, at det er nødvendigt, at der lægges en overordnet strategi for disse tidligere havneområders fremtidige anvendelse, samt at denne sikres bedst ved at blive henlagt til en særlig organisation, et udviklingsselskab.

Det har endvidere længe været hensigten at revidere lov nr. 109 af 29. april 1913 om bestyrelse af Københavns havnevæsen, således at denne blev mere tidssvarende. En sådan revi-